

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

KROK ZA KROKEM, BAREVNÝM ROKEM

Motto:

Vědění je poklad, ale praxe je klíč k němu

(Thomas Fuller)

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy.....	5
2.1	Základní údaje	5
3	Podmínky vzdělávání	6
3.1	Věcné (materiální) podmínky	6
3.2	Psychosociální podmínky.....	6
3.3	Organizace chodu	7
3.4	Řízení mateřské školy	9
3.5	Personální a pedagogické zajištění	9
3.6	Spoluúčast rodičů	9
3.7	Spolupráce s dalšími institucemi	10
3.8	Podmínky a zajištění pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.9	Podmínky a zajištění vzdělávání dětí nadaných	13
3.10	Podmínky a zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
4	Organizace vzdělávání	17
5	Charakteristika vzdělávacího programu	18
5.1	Zaměření školy	18
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	18
5.3	Metody a formy vzdělávání	19
6	Vzdělávací obsah	21
6.1	Principy a metody vzdělávání	21
6.2	Třídní vzdělávací program.....	21
6.3	Uspořádání témat ŠVP.....	22
6.4	Výchovné a vzdělávací strategie	24
6.5	Integrované bloky.....	28
6.5.1	Jaro k nám zavítalo, radujme se	28
6.5.2	Léto, milé léto, co jsi nám přineslo.....	31
6.5.3	Podzime, ukaž svoji vlídnou tvář	35
6.5.4	Zima barvičky si vzala a jen bíle malovala	39
7	Systém evaluace	43
7.1	Oblasti autoevaluace	43
7.2	Prostředky autoevaluace	43
7.3	Časový plán a odpovědnost.....	43

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, ŠVP PV (Speciální MŠ)

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Krok za krokem barevným rokem

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Moravská Třebová

ADRESA ŠKOLY: Komenského 287, Moravská Třebová, 57101

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Jitka Kánská

KONTAKT: e-mail: reditelka@specmt.com e-mail: specmsmt@seznam.cz

web: <http://www.specmt.com> **tel. ústředna:** 461316055 **mobil.tel.:** 734449425

IČ: 62033034 **IZO:** 600024474 **RED-IZO:** 60002447400

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Krajský úřad Pardubického kraje

ADRESA ZŘIZOVATELE: Komenského náměstí 125, 53211 Pardubice

KONTAKTY: Telefon: +420466026 111 Fax: +420 466 611 220 E-mail: posta@pardubickykraj.cz

Datová schránka: z28bwu9 <mailto:posta@pardubickykraj.cz>

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2017 **VERZE ŠVP:** 5

.....
Mgr. Jitka Kánská, ředitelka školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Speciální mateřská škola se nachází v bezprostřední blízkosti autobusového nádraží. Speciální mateřská škola je součástí Speciální základní školy, mateřské školy a praktické školy Moravská Třebová. Je určena dětem se zdravotním postižením a dětem, které ve speciálně pedagogickém prostředí vyrovnávají svůj dílčí handicap. Klade si za cíl připravit děti tak, aby bez problémů nastoupily do základní školy odpovídající jejich potřebám. Speciální mateřská škola úzce spolupracuje s dalšími úseky: základní školou speciální, základní školou dle §16 a praktickou školou dvouletou a podílí se na společných akcích školy. Dále spolupracuje se školním poradenským pracovištěm, které se také podílí na výchově a vzdělávání dětí. Školní psycholog metodickým vedením, psychologickým poradenstvím a intervencí, školní speciální pedagog – logoped individuální logopedickou péčí a metodickým vedením učitelek mateřské školy při logopedii skupinové. Prostřednictvím školského poradenského zařízení spolupracuje mateřská škola se speciálně pedagogickými centry, pedagogicko – psychologickými poradnami, odbornými lékaři a Odborem sociálně právní ochrany dětí.

Děti mají možnost využívat rozlehlou zahradu se školním hřištěm, průlezkami a altánem pro výuku v přírodě. Využívají různé hračky a sportovní náčiní (kočárky, panenky, odrážedla, koloběžky).

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Speciální mateřská škola má dostatečně velké prostory. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát. Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy. Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Prostory MŠ jsou umístěny ve dvou patrech budovy D. V přízemí se nachází šatna, v prvním poschodí jsou tři třídy, tělocvična, která slouží přes poledne jako odpočinková místnost, logopedická učebna, WC a umývárna. Místnosti, které děti využívají, dávají možnosti k všestranným hrám i činnostem dětí a rozvoji jejich osobnosti.

Životaspráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava. Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. Je zajištěn denní rytmus a řád. Pobyt venku respektuje doporučenou délku. Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Stravování dětí je zajištěno školní jídelnou, do které děti docházejí v době oběda, dopolední i odpolední svačina je podávána v prostorách MŠ. Každé dítě má svůj hrníček na pití. Ve škole je přípravná, výdejna a jídelna. Děti jsou vedeny k samostatnosti. Organizace dne je flexibilní, aby se v jeho průběhu bylo možné přizpůsobit potřebám dětí a aktuálním situacím. Děti mají dostatek pohybu ve třídách i na zahradě MŠ. Pobyt venku je realizován v dopoledních i odpoledních hodinách s přihlédnutím k přírodním podmínkám. Za mírného deště nebo sněžení používají děti pláštěnky a gumové holínky, které si dodávají rodiče. Odpolední odpočinek u dětí je 30 - 60 minut, je přizpůsoben individuálním potřebám jednotlivých dětí.

3.2 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám. Možnost postupné adaptace nově přichozím dětem. Respektování potřeb dětí. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem. Pravidla soužití jsou nastavena. Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací. Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a

samostatným rozhodováním dítěte. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

V mateřské škole vytváříme svým chováním a přístupem k dětem, rodičům i sobě navzájem příjemné, přátelské a bezpečné prostředí s atmosférou důvěry. Nově přichozím dětem je poskytován dostatečný časový prostor pro postupnou adaptaci v novém prostředí. V průběhu prvních dvou měsíců je na základě pozorování dítěte vyplňován záznamový arch, který mapuje úroveň schopností a dovedností. Na základě takto získaných informací je vypracován pro každé dítě IVP (individuální vzdělávací plán), který zahrnuje všechny oblasti vývoje a akcentuje dílčí oslabení. Kolektiv MŠ respektuje individuální potřeby dětí i rodičů. Děti se podílejí na spoluvytváření pravidel potřebných pro vzájemné respektování. V ranních činnostech je dán prostor každému dítěti dle jeho vlastní volby a možností na seberealizaci. Práce v CA (centrech aktivit) vede děti k sebeuplatnění, tvořivosti, zkoumání, bádání, poznávání atd. Předškolní vzdělávání je uskutečňováno ve všech situacích a činnostech, které v průběhu každého dne probíhají. Spontánní i řízené aktivity jsou vyvážené a v takovém poměru, který odpovídá individuálním potřebám, možnostem a zájmu dětí. Celkově v přístupu, postupech a metodách vzdělávání vycházíme ze znalostí dětí, jejich speciálních potřeb, konkrétní životní a sociální situace. Volnost a osobní svoboda je vyvážena nezbytnou mírou omezení, která vyplývá z potřeby dodržování režimu v MŠ a naplňování výstupů ŠVP. Při všech činnostech se pedagogové a asistenti věnují neformálním vztahům dětí ve třídě, vytvářejí prostředí bezpečné a vzájemné důvěry. Podporují ohleduplnost, zdvořilost a vzájemnou pomoc. Vztahy mezi dětmi a dospělými jsou partnerské.

3.3 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí. Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Je dbáno na osobní soukromí dětí. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou přijímány do mateřské školy na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 16 ve znění pozdějších změn. Při zápisu svého dítěte předkládají rodiče doporučení odborného lékaře či školského poradenského zařízení. Rodiče mohou zapsat své dítě i v průběhu celého školního roku. Mohou kdykoliv po dohodě navštívit MŠ, je jim umožněna prohlídka školy a podány informace o naší činnosti. Třída je od počátku školního roku heterogenní. Počet tříd: jedna třída, dvě smíšené výchovně vzdělávací skupiny, děti ve věku 2 - 7

let. Děti jsou rozděleny do výchovných skupin podle věku fyzického i mentálního. Skupiny jsou tvořeny i s ohledem na individuální potřeby dětí. Všechny učitelky MŠ mají předepsanou odbornou způsobilost. Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami. Organizační a režimové prvky jsou obsaženy ve školním řádu SZŠ, MŠ a PrŠ Moravská Třebová. Provoz MŠ je celodenní od 6:30 do 16:00 hod. Ranní příchod do MŠ je od 6:30 do 8:00 hod. Dítě lze přivádět v jiném čase, dle potřeby rodiny, pouze na základě předchozí domluvy s učitelkou, podložené písemnou žádostí. Organizační a režimové prvky jsou obsaženy ve školním řádu MŠ. Rodiče nebo jejich zástupce předává dítě učitelce ve třídě. Dítě vyzvedávají rodiče nebo jimi pověřené osoby, písemné pověření je uloženo v osobním spisu každého dítěte. Učitelky mají právo nepřijmout dítě se známými nemocemi v zájmu ostatních dětí. Pokud se v rodině vyskytne infekční onemocnění, rodiče jsou povinni toto neprodleně ohlásit. Rodiče jsou povinni oznámit všechny změny v osobních datech dítěte, telefonních číslech, změnu zdravotní pojišťovny. Rodiče mají právo být dostatečně a včas informováni o dění v MŠ a mohou se ho i aktivně zúčastnit. Rodiče mají právo na konzultaci s učitelkou nebo ředitelkou po předchozí domluvě. Ředitelka školy může ukončit docházku dítěte do MŠ po písemném upozornění zástupce dítěte tehdy, když dítě nedochází do MŠ jeden měsíc bez omluvy nebo když zástupce dítěte narušuje opakovaně provoz školy a jednání s ním je bezúspěšné. Veškeré informace o dítěti předává a vše podstatné konzultuje rodič (zákonný zástupce) pouze s učitelkami MŠ, nikoliv s asistenty školy.

Povinné předškolní vzdělávání:

Od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Formy a rozsah povinného předškolního vzdělávání:

Denní docházka v pracovních dnech, povinnost není dána v období školních prázdnin, povinné předškolní vzdělávání se stanovuje v rozsahu nepřetržitých 4 hodin denně.

Uspořádání a režim dne:

Režim dne vychází ze speciálních potřeb dětí a jejich individuálních zvláštností a podporuje rozvoj kognitivních funkcí a poznávacích procesů. Je podmíněn důležitými aspekty:

- časté střídání činnosti různého dynamického charakteru
- nepřetěžování dětí, současně však maximální využití všech činností pro tělesný, rozumový a citový rozvoj dětí
- časté opakování a procvičování naučeného
- maximální využití možnosti individuální práce s jednotlivcem
- využívání speciálních forem práce s dětmi při rehabilitaci, reedukaci, kompenzaci

- respektování zvýšené potřeby odpočinku a relaxace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

06.30 - 08.00 hod.	příchody dětí do MŠ, ranní filtr, hry a činnosti podle individuálních zájmů dětí
08:00 – 09:05 hod.	tělovýchovná chvilka, svačina
08:00 - 09:40 hod	individuální logopedie (dle rozvrhu školního logopeda)
09:05 – 10:00 hod.	didakticky cílená činnost řízená pedagogem
10:00 – 12:00 hod.	pobyt dětí venku
12:00 – 12:30 hod.	oběd
12:30 – 13:30 hod.	odpočinek
13:30 – 14:00 hod.	odpolední svačina
14:00 – 16:00 hod.	rekreační činnost, individuální hry dětí, rozcházení

3.4 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém. Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Pedagogický sbor pracuje jako tým. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby. Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

3.5 Personální a pedagogické zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči. Specializované služby jsou zajišťovány odborníky. Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují. Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel. Pedagogové se průběžně sebevzdělávají. Pedagogové se chovají profesionálně.

Optimální složení pedagogického sboru jsou dvě učitelky a pedagogičtí asistenti dle přiznaných podpůrných opatření jednotlivých dětí. Konkrétní složení však vždy aktuálně odráží skutečný počet a závažnost postižení dětí. V případě potřeby lze pedagogický sbor doplnit i o poskytování osobní asistence. Součástí pedagogického týmu je i promováný logoped zajišťující pravidelnou individuální logopedickou péči.

3.6 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích

dítěte. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost. Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Prostřednictvím komunikace vytváříme spolupráci s rodiči - neformální schůzky, rozhovory, motivační přístup, průběžné informace o chování dítěte v kolektivu, společné naplňování jeho potřeb. Poskytujeme pravidelné konzultace rodičům v souvislosti se zpracováním a vyhodnocováním IVP. Podporujeme zdravý, tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte, důsledně respektujeme jeho vývojové zvláštnosti. Vytváříme ve spolupráci s rodiči optimální podmínky pro individuální rozvoj osobnosti dítěte - uspokojujeme jeho přirozené potřeby, navazujeme na výchovu v rodině a spolu s ní zajišťujeme všestrannou péči. Pravidelně vysvětlujeme nutnost, spolupráce a návaznost výchovně vzdělávacího přístupu i v domácím prostředí (způsob práce a komunikace u dětí s PAS/porucha autistického spektra a NKS/narušená komunikační schopnost), seznamujeme rodiče s používanými metodami a materiálem, nabízíme ukázky práce a pomůcek. Upozorňujeme rodiče na sledování informací na nástěnce, kde jsou informováni o všech činnostech a také potřebách mateřské školy. Vysvětlujeme rodičům důležitost pravidelné docházky do MŠ – seznamujeme rodiče s tím, že se jejich dítě lépe zapojí do kolektivu v ZŠ než dítě, které MŠ nenavštěvovalo. Informujeme je o možnosti a významu odkladu školní docházky. Poskytujeme osvětu týkající se umisťování nemocných dětí do kolektivu. Nabízíme setkání s rodiči na informativních schůzkách na počátku i v průběhu školního roku. Pomáháme zajišťovat poradenský servis SPC/PPP (speciálně pedagogické centrum/pedagogicko psychologická poradna). Rodiče jsou odpovědní za bezpečnost dítěte do doby, než je předají učitelkám MŠ a od chvíle, kdy je od nich převezmou.

Co nabízíme rodičům

- volný přístup do MŠ celý den a tím i možnost shlédnout prováděné činnosti ve škole
- zveřejňování všech akcí pořádaných MŠ
- organizaci společných schůzek s rodiči – mikulášská nadílka, vánoční posezení s kulturním programem, ukázkové bloky práce s dětmi
- návštěvy divadla, společné výlety s dětmi
- konzultace psychologa, speciálního pedagoga - logopeda
- poradenské služby SPC

3.7 Spolupráce s dalšími institucemi

MŠ dále spolupracuje s jinými mateřskými školami, s kulturními zařízeními města, s městskou policií, se záchrannou službou, hasičským sborem a vojenskou školou.

Všechny aktivity, které jsou díky partnerům pořádané pro děti, rozvíjejí všechny klíčové kompetence dětí, a to v největší míře kompetence sociální a personální, komunikativní, občanské a k učení.

3.8 Podmínky a zajištění pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou přijímány do mateřské školy na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 16 ve znění pozdějších změn.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Závazný rámeček pro obsahové a organizační zabezpečení předškolního vzdělávání všech dětí vymezuje RVP PV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech dětí dané mateřské školy. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Naše MŠ zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami zahrnujeme do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

V ŠVP mateřské školy stanovujeme:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami
- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí, osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona se uskutečňuje na základě školních vzdělávacích programů upravených podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

První měsíc je ponechán na adaptaci dítěte a poté je vypracován IVP (individuální vzdělávací plán). V IVP je sledována úroveň socializace a sebeobslužných činností, hrubé a jemné motoriky a grafomotoriky, úroveň pasivní slovní zásoby a řečového projevu a socioemoční rozvoj. Dvakrát ročně provádí učitelky rozbor plnění IVP a zapisují do záznamových archů změny při práci

s dětmi (pokroky či neúspěchy). Průběh plnění, případné úpravy, změny a výstupy jsou pravidelně konzultovány se školní psycholožkou.

3.9 Podmínky a zajištění vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Pro děti mimořádně nadané je možné využít jako podpůrného opatření vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Bude se pravděpodobně jednat o nevelkou skupinu dětí, jejichž nadání se již v předškolním věku rozvinulo do té míry, že naplnění jejich vzdělávacích potřeb vyžaduje vytvoření IVP. Postupy tvorby IVP mimořádně nadaného dítěte jsou přesně popsány ve vyhlášce č. 27/2016 Sb.

Základem úspěšného poskytování podpůrných opatření v oblasti podpory nadaných a mimořádně nadaných dětí v předškolním vzdělávání je úzká spolupráce školy se školským poradenským zařízením a rodiči.

IVP mimořádně nadaného dítěte vychází ze ŠVP příslušné mateřské školy. Je vytvářen na základě doporučení školského poradenského zařízení a se souhlasem rodičů dítěte. Je závazným dokumentem pro předškolní vzdělávání dítěte a je součástí dokumentace dítěte.

Při popisu vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí v ŠVP zdůrazňujeme aspekt stimulace rozvoje nadání u všech dětí a péči o maximální rozvoj jejich osobnosti. V předškolním věku je velice obtížné identifikovat nadání, dítě může procházet obdobím akcelerace vývoje v určité oblasti, velmi záleží také na podnětnosti rodinného prostředí. Dítě projevující známky nadání, není zpravidla možné identifikovat jako nadané bez znalosti dalších souvislostí a specifik. Vzhledem k těmto specifikům jsou často užívány v souvislosti s identifikací nadání v předškolním období pojmy nadané chování, dítě s nadaným chováním, které přesněji vymezují dítě v tomto období. Ani v předškolním vzdělávání nesmíme zapomínat u nadaných a mimořádně nadaných dětí s tzv. dvojí výjimečností (speciální vzdělávací potřeby i nadání současně).

3.10 Podmínky a zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Zastáváme velmi významnou pozici, stáváme se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou vyhovující, jestliže:

- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.

- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

Předškolní vzdělávání doplňuje rodinnou výchovu. Zajištění možnosti přijímání dvouletých dětí do mateřské školy je nabídkou pro rodiny, které potřebují z různých důvodů zajistit péči o dítě mimo rodinu a hledají vhodné řešení. Mateřská škola je v tuto chvíli jediným institucionálním zařízením v České republice, které garantuje kvalitu poskytované služby na státní úrovni, pracuje zde kvalifikovaný personál, je sledováno dodržování hygienických a dalších právních předpisů. Mateřská škola je také pro rodiny zpravidla finančně i místně nejdostupnější. Při zařazení dětí mladších tří let do mateřské školy je nutné navázat úzkou spoluprací s rodinou již v okamžiku přijetí dítěte, domluvit se na průběhu adaptačního období dle možností rodiny i školy. Mateřská škola často ve velké míře ovlivňuje postoj rodičů ke škole a k budoucí spolupráci. Stáváme se nejen vychovatelem dítěte, ale také průvodcem rodiny. Pomáháme rodičům řešit každodenní drobné i větší starosti, rozkrýváme obavy a navozujeme pocit bezpečí pro dítě i jeho blízké. Je důležité vhodnou formou podporovat rodiče v jejich roli a přijetí odpovědnosti za dítě. Důležitá témata pro začátek spolupráce:

- Adaptace – průběh, časování, možné reakce dítěte, pozitivní motivace v rodině
- Přiměřenost doby pobytu dítěte – možnosti přizpůsobení pracovní doby rodičů, pomoc širší rodiny

- Nemocnost – dítě může být v prvním roce náchylnější k nemocem, s tím by měli rodiče počítat a dbát na doléčení každé nemoci (vzájemná solidarita)
- Stravování – dopřát dítěti poznávat nové chutě
- Pravidelný režim – důležité pro pocit bezpečí; rodiče často neví, že dítě potřebuje pravidla a řád

Vzdělávací obsah RVP PV není třeba pro dvouleté děti měnit. Všechny očekávané výstupy i klíčové kompetence jsou nastaveny tak, aby jsme vedli každé dítě k jejich postupnému dosahování v takové míře, která je pro dítě akceptovatelná. Při práci s dětmi mladšími tří let volíme přiměřené metody a formy vzdělávání. S ohledem na bezpečnost i možnosti konkrétních dětí, pracujeme s menšími skupinami nebo individuálně, vybíráme takové činnosti, které dítě zvládne, počítáme se zapojením všech smyslů, nastavujeme si přiměřené vzdělávací cíle. Nejdůležitější je prostor pro volnou hru.

4 Organizace vzdělávání

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Třída je od počátku školního roku heterogenní. Počet tříd: jedna třída, dvě smíšené výchovně vzdělávací skupiny, děti ve věku 2 -7 let. Optimální složení pedagogického sboru jsou dvě učitelky a pedagogičtí asistenti dle přiznaných podpůrných opatření. V případě potřeby lze pedagogický sbor doplnit i o službu osobní asistence.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Konkrétní složení však vždy aktuálně odráží skutečný počet a závažnost postižení dětí. Skupiny jsou tvořeny i s ohledem na individuální potřeby dětí. Děti jsou rozděleny do výchovných skupin podle věku fyzického i mentálního.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Didakticky cílená činnost řízená pedagogem, pobyt dětí venku, oběd.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

1. Zdravotní stav: k předškolnímu vzdělávání jsou přijímány děti se zdravotním postižením na základě dětského lékaře či školského poradenského zařízení
2. Věk: k předškolnímu vzdělávání jsou přijímány děti po dosažení 2 let
3. Absolvování povinného očkování

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Do denního programu pravidelně zařazujeme řízenou výchovnou činnost a zdravotně preventivní pohybové aktivity. Denní program je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby, možnosti i zájmy dětí. Věnujeme se dětem a jejich vzdělávání. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které jsou organizovány nad rámec běžného programu. Důležitým prvkem v MŠ je příprava předškoláků, kterou provádíme u každého dítěte formou individuálních činností, které jsou zaměřené na grafomotoriku (psaní na tabuli a do sešitu), kognitivní rozvoj (znalost geometrických tvarů, barev, zvládnutí základních matematických představ a zejména upevnění řečových dovedností). Maximální úroveň zvládnutí těchto dovedností je závislá na druhu a stupni postižení a individuálních zvláštностech jednotlivých dětí. Děti mají též dostatek času i prostoru pro spontánní hru, jsou každodenně dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a děti mají dostatek volného pohybu. Je respektována individuální potřeba aktivity i odpočinku dětí.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou (kompetentní, způsobilou) zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém, tj. v prostředí rodiny a školy), a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají. Instituce poskytující předškolní vzdělávání, resp. jejich učitelé sledují při své práci tyto rámcové cíle (záměry):

- 1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- 2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Tyto rámcové cíle ve svém celku vyjadřují základní orientaci pro předškolní vzdělávání a každodenní práci učitele. Tyto cíle je třeba vnímat tak, že pokud jsou naplňovány, směřuje vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí, neboť zasahuje-li vzdělávání zároveň oblast poznatků, hodnot a postojů, získává dítě dovednosti mnohostrannější, dokonalejší a prakticky využitelnější.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Předškolní vzdělávání se maximálně přizpůsobuje vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny a dbá na to, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována. Předškolní vzdělávání nabízí vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem. Vzdělávání je důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních. Každému dítěti je poskytnuta pomoc a podpora v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Proto je nutné, aby vzdělávací působení učitele vycházelo z pedagogické diagnostiky – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti aktuálního stavu jeho vývoje, konkrétní životní a sociální situace, pravidelného sledování jeho i vývoje a vzdělávacích pokroků. Jen tak je možno zajistit, aby pedagogické aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo stimulováno, byla podporována jeho poznávací motivace. Dítě se prostřednictvím vzdělávacích aktivit postupně rozvíjí v základních dovednostech (motorických, poznávacích atd.) vzhledem ke svým optimálním možnostem tak, aby docílilo úspěchu, který je jeho okolím oceněn a samo se cítilo úspěšné. Pro naplnění předpokladů a možností optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte je nutné uplatňovat v předškolním vzdělávání odpovídající metody a formy práce. Využíváme prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Využíváme přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytujeme dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Učební aktivity probíhají především formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby. Uplatňujeme situační učení, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl. Významnou roli v procesu učení sehrává spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby. Proto poskytujeme dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné. V předškolním vzdělávání jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem dítěte. Takovou specifickou formou, vhodnou pro předškolní vzdělávání v podmínkách mateřské školy, je didakticky zacílená činnost, která je učitelem přímo nebo nepřímo motivovaná, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné (cílené, plánované) učení. Tyto činnosti probíhají zpravidla v menší skupině či individuálně. Didaktický styl vzdělávání dětí v mateřské škole je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. V předškolním vzdělávání uplatňujeme integrovaný přístup. Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nerozlišují „vzdělávací oblasti“ či „složky“, ale které nabízejí dítěti vzdělávací obsah

v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dítěte, je pro ně smysluplný, zajímavý a užitečný. Realizace takovýchto bloků poskytuje dítěti širokou škálu aktivit a nabízí mu hlubší prožitek. Dítě tak nezískává jen izolované poznatky či jednoduché dovednosti, získaná zkušenost je komplexnější a stává se pro dítě snáze uchopitelnou a prakticky využitelnou. Dítě získává skutečné činnostní výstupy – kompetence. I při tomto způsobu práce jsou pro tvorbu i realizaci vzdělávací nabídky využívány metody a prostředky „klasických“ specifických didaktik jednotlivých oborů výchovně vzdělávacích činností (metodik), pokud jsou zaměřeny na práci s předškolním dítětem a pokud odpovídají psychologickým a didaktickým specifikám.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Principy vzdělávání: vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích formou spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které naplňujeme konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení za aktivní účasti dítěte (prožitkové činnosti, experimentování apod.). Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti. Škola uplatňuje individuální, skupinovou a hromadnou formu vzdělávání.

Metody vzdělávání: v mateřské škole se klade velký důraz na celkovou samostatnost dětí, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout. Vzdělávací program je individualizovaný, hledáme optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snažíme se najít a vyzdvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout slabší stránky. Snahou je respektovat individuální potřeby dětí. Využívát především herních forem a metod práce jako například metody prožitkového a kooperativního učení hrou, situační učení, spontánní sociální učení. Preferencí je učení na základě praktické zkušenosti, na základě přímých zážitků. Všechny aktivity jsou spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené.

Paní učitelky naší MŠ zařazují do běžné vzdělávací práce činnosti, které systematicky směřují děti všech věkových kategorií k rozvoji a získávání nejen klíčových kompetencí, ale i funkční gramotnosti, a to formou frontálních, skupinových, individuálních a individualizovaných činností. Využíváme především herních forem a metod práce. Preferencí je učení na základě praktické zkušenosti, na základě přímých zážitků. Všechny aktivity jsou spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené.

6.2 Třídní vzdělávací program

TVP vychází ze ŠVP, ale je rozpracován, upraven a naplňován ve vztahu ke konkrétní skupině dětí. Není to ucelený a písemně zpracovaný dokument, jako je ŠVP, ale otevřený pracovní plán, který je vytvářený, resp. dotvářený postupně. Tento plán vychází z charakteristiky třídy - pedagogové si proto na začátku své práce zjišťují a vyhodnocují podmínky i konkrétní potřeby dětí -týká se konkrétní vzdělávací nabídky, tedy konkrétních činností, které nabízíme dětem v rámci integrovaného bloku (zpravidla převzatého ze ŠVP). Promýšlíme, jak blok naplníme a rozvineme, navrhujeme konkrétní podtémata i činnosti a plánujeme si způsob i postup jeho realizace - volíme odpovídající formy, metody a prostředky. Nabízíme konkrétní témata a činnosti propojené s konkrétními cíli a záměry, očekávanými výstupy bloku, které se opírají o cíle a výstupy z RVP PV.

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Podzim: Podzime, ukaž svoji vlídnou tvář

Témata:

Mám své místo ve třídě

Režim dne

Podzimní výtvarné hrátky

Košík plný hub

Komunikace s dospělými a kamarády

Vnímáme krásy podzimu

Pouštíme draka

Sbíráme plody podzimu

Vyrábíme z přírodních materiálů

Podzimní výstavy

Z pohádky do pohádky

Dramatizace pohádek

Karneval s kamarády

Zima: Zima barvičky si vzala a jen bíle malovala

Témata:

Jaké svátky nám přináší zima

Adventní období

Pečeme společně vánoční cukroví

Přišly k nám už Vánoce

Radovánky na sněhu

Padá vločka bílá

Jak se správně oblékáme v zimě

Jak se staráme o zvířátka v zimě

Moje povolání

Keramické čarování

Těšíme se do školy

Jaro: Jaro k nám zavítalo, radujme se

Témata:

První poslové jara

Toulky předjařím

Chráníme si své zdraví

Mládátka na našem dvoře

Jak si povídají zvířátka

Velikonoce

Čarodějnický rej

Naše zahrádka

Učíme se s přírodou

Rodina

Moje tělo a mé smysly

Den matek

Barevný svět květin

Léto: Léto, milé léto, co jsi nám přineslo

Témata:

Den dětí

Cestujeme po světě

Každý mluví jinou řečí

Voláme sluníčko

Ve zdravém těle, zdravý duch

Školka v přírodě

Společné posezení s rodiči

Hurá, přišly k nám prázdniny

6.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení • má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije • klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo • učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům • odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých • pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a

Výchovné a vzdělávací strategie	
	<p>situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého • problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost • rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit • chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit • nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu • řeší problémy, na které stačí a snaží se je řešit na základě svých zažitých zkušeností, snaží se vyhýbat problémům vedoucím k vyvolání konfliktních situací a případně vzniklé konflikty řeší samostatně.
komunikativní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog • dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) • domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci • v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou • ovládá dovednosti předcházející čtení a

Výchovné a vzdělávací strategie	
	<p>psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím • dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) • ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
sociální a personální kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky • dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost • ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy • napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí • spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim • při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout • je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem • chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a

Výchovné a vzdělávací strategie	
	<p>násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>
<p>činnostní a občanské kompetence</p>	<ul style="list-style-type: none"> • svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat • dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky • odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem • chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá • má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých • zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění • chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky • má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat • uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu • ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit • dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.5 Integrované bloky

6.5.1 Jaro k nám zavítalo, radujme se

Název integrovaného bloku	Jaro k nám zavítalo, radujme se
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto období se zaměříme na změny v přírodě spojené s příchodem jara. Pozorujeme probouzející se přírodu. V tomto tématu se zaměříme na oslavu Velikonoc, seznámíme se s jejich tradicemi. Všímáme si přírody, rodících se mláďat. Svátku maminek využijeme k prohloubení citových vztahů k jednotlivým členům rodiny a k sobě navzájem. Povídáme si o světě lidí, jejich práci, mezilidských vztazích a snažíme se v něm orientovat. Osvojujeme si poznatky o těle a jeho zdraví.
Způsob hodnocení dětí	Děti pochválíme, odměníme nejen sladkostí, ale i např. obrázkem a všichni společně zhodnotíme naši práci.

Jaro k nám zavítalo, radujme se	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	Dodržuje osobní hygienu (1), chápe význam aktivního pohybu (1.1) a zdravé výživy (1.2)	Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků, hygienické zásady (obrázkový materiál, omalovánky)
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické	Vnímá (2) a rozlišuje pomocí všech smyslů (2.1)	Smyslové a psychomotorické hry, obrázkový materiál, přiřazování

Jaro k nám zavítalo, radujme se	vzdělávání	
znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)		
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	Zachází (3) a používá předměty denní potřeby (3.1)	Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním a výtvarným materiálem
zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	Šetrně zachází s hračkami a pomůckami (4)	Nácvik úklidu hraček a pomůcek a šetrné zacházení s nimi, námětové hry, praktické činnosti zaměřené na manipulaci s věcmi
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	Začlenění se do třídního kolektivu (5)	Komunitní kruh, skupinové a individuální hry
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)	Vyjednává a domlouvá se s dětmi i dospělými ve svém okolí (6)	Hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	Má povědomí o významu životního prostředí (7)	Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte. Poznávání ekosystému (les, louka, rybník). Ekologicky motivované herní aktivity (třídění odpadu)
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	Rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat (8) a které je mohou poškozovat (8.1)	Obrázkový materiál, encyklopedie, časopisy, TV pořady
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	Rozumí běžným projevům vyjádření emocí a nálad (9)	Společenské hry, společné aktivity různého zaměření, sociální hry

Jaro k nám zavítalo, radujme se	vzdělávání	
přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	Komunikuje (10) s druhým dítětem, navazuje (10.1) a udržuje (10.2) přátelství	Kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinách, aktivity podporující sbližování dětí, společenské hry
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	Zná pravidla společenského chování (11) a řídí se jimi (11.1)	Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	Rozumí myšlence příběhu a ději (12), zopakuje jej (12.1)	Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů. Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo. Komunitní kruh
sledovat očima zleva doprava	Sleduje očima zleva doprava (13)	Sestavení příběhu podle obrázků, prohlížení a čtení knih
chápat slovní vtip a humor	Chápe slovní vtip a humor (14)	Komentování zážitků a aktivit. Samostatný slovní projev na určité téma
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	Vede (15) a naslouchá rozhovoru (15.1)	Nácvik samostatného slovního projevu, vyřizování vzkazů
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách	Vyjadřuje samostatně myšlenky, nápady a pocity (16)	Společné diskuze a rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým) Komentování zážitků a aktivit
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	Chápe prostorové, elementární časové pojmy (17), orientuje se v prostoru i v rovině a čase (17.1)	Nácvik prostorové orientace (vpravo, vlevo, nahoře, dole, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi), časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, roční období). Cviky na trampolíně
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	Postupuje podle pokynu a instrukcí (18)	Námětové hry, individuální a skupinové hry, smyslové hry
nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	Nalézá nová řešení (19)	Činnosti zaměřené na vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování)

Jaro k nám zavítalo, radujme se	vzdělávání	
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	Zná chování k živým bytostem, přírodě i k věcem (20)	Vycházky po okolí, vnímání přírody, hry zaměřené na chování k přírodě, komunitní kruh
rozhodovat o svých činnostech	Rozhoduje o svých činnostech (21)	Činnosti přiměřené silám a schopnosti dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.	Umí vyjádřit souhlas i nesouhlas (22)	Činnosti zaměřující se na samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování. Hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	Vyjadřuje své prožitky (23)	Dramatické činnosti (předvádění a napodobování), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, údiv, vážnost). Hry v muzikoterapii, rehabilitační tělocvična, snoezelen

6.5.2 Léto, milé léto, co jsi nám přineslo

Název integrovaného bloku	Léto, milé léto, co jsi nám přineslo
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámíme se s naším krajem. Blížící se konec školního roku prožijeme v duchu zábav, radostí a her. Společně oslavíme Den dětí. Povídáme si o jiných zemích, životě v nich a seznámíme se i s jinými kulturami. Uskutečňujeme plánované výlety. Se školáky se rozloučíme posezením na zahradě.
Způsob hodnocení dětí	Děti pochválíme, odměníme nejen sladkostí, ale i např. obrázkem a všichni společně zhodnotíme naši práci.

Léto, milé léto, co jsi nám přineslo	vzdělávání
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence

Léto, milé léto, co jsi nám přineslo	vzdělávání	
	<ul style="list-style-type: none"> činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	Zná (1) a pojmenuje části těla (1.1)	Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí (obrázky, omalovánky, TV pohádka, encyklopedie)
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	Rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí (2)	Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků. Činnosti relaxační a odpočinkové Komunitní kruh
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	Zvládá základní pohybové dovednosti (3) a prostorovou orientaci (3.1)	TV chvilka, míčové hry, pobyt na hřišti, trampolína, vycházky po okolí, orientace po škole
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	Uvědomuje si (4) a respektuje pravidla chování (4.1)	Hry na pravidla vzájemného chování k sobě, komunitní kruh, pexeso, obrázky
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i	Zazpívá píseň (5.1), doprovází se jednoduchými nástroji Orffova instrumentáře (5.2)a	Výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, divadelní představení

Léto, milé léto, co jsi nám přineslo	vzdělávání	
instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	tančí na jednoduchou píseň (5.3)	
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	Kreslí (6), používá barvy (6.1), modeluje (6.2)	Výtvarné a pracovní činnosti (barvy, pastelky, modelína, barevné papíry, lepidlo, nůžky, přírodní materiál, keramická hlína)
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	Pečuje o okolní životní prostředí (7)	Ekohry, pracovní a pěstitelské činnosti zaměřené na péči o školní zahradu a blízké okolí
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	Rozumí, že změny jsou přirozené (8)	Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte, komunitní kruh
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	Vnímá, že svět je rozmanitý a různorodý (9)	Práce s encyklopedií, praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	Brání se projevům násilí (10)	Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti	Chápe rozdíly mezi lidmi, dětmi (11)	Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství), hry zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování

Léto, milé léto, co jsi nám přineslo	vzdělávání	
jsou přirozené		
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	Chová se citlivě a ohleduplně k ostatním dětem (12)	Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové, vztahy mezi nimi, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi)
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	Zná a vymyslí synonyma (13), homonyma (13.1), antonyma (13.2)	Vyprávění s dětmi, říkanky, prohlížení a čtení knih
poznat napsané své jméno	Pozná napsané své jméno (14)	Grafické napodobování symbolů a písmen
poznat některá písmena a číslice, popř. slova	Pozná písmena (15) a číslice (15.1)	Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech	Sluchově rozlišuje začáteční (16) a koncové (16.1) slabiky a hlásky (16.3) ve slovech	Slovní hry, vyprávění, čtení a prohlížení knih
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)	Chápe matematické pojmy (17)	Číselná řada, poznat více, stejně, méně, první, poslední. Porovnávání, uspořádávání a třídění soubory předmětů podle určitého pravidla. Základní geometrické tvary a matematické pojmy
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	Pozná (18) a pojmenovává (18.1) většinu toho čím je obklopeno	Motivovaná manipulace s předměty a zkoumání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	Přemýšlí (19) a vede (19.1) jednoduché úvahy	Komunitní kruh, práce s knížkou a obrázky
těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	Těší se z příjemných zážitků (20)	Vycházky po okolí a návštěvy dětských kulturních akcí
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné	Uvědomuje si své silné (21) a	Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební

Léto, milé léto, co jsi nám přineslo	vzdělávání	
i slabé stránky)	slabé (21.1) stránky	a pohybové). Cvičení organizačních dovedností. Hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	Vyjadřuje (22) a uvědomuje (22.1) si svůj vlastní názor, postoj a rozhoduje o svých činnostech (22.2)	Hry v tělocvičně a na hřišti Činnosti vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování a obhajování vlastních názorů
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	Rozumí (23) a ovládá (23.1) svoje city ve známých a opakujících se situacích	Činnosti na rozhodování a sebehodnocení

6.5.3 Podzime, ukaž svoji vlídnou tvář

Název integrovaného bloku	Podzime, ukaž svoji vlídnou tvář
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Podzim je obdobím, kdy se děti seznamují s prostředím školky, učitelkou, novými kamarády a ostatními zaměstnanci školy. Seznamujeme se s pravidly bezpečného chování na zahradě a v okolí MŠ. Vytváříme si společná pravidla soužití, komunikace a chování, kterými se budeme řídit. Povídáme si o svých prázdninových zážitcích. Při vycházkách pozorujeme dění v okolí školy, sledujeme měnící se přírodu - barvy v přírodě, sklizeň ovoce, pozorování přírodnin. Povídáme si o zvířatech, jak se chystají k zimnímu spánku. Rozvoj podporujeme básničkami, písničkami, pohádkami.
Způsob hodnocení dětí	Děti pochválíme, odměníme nejen sladkostí, ale i např. obrázkem a všichni společně zhodnotíme naši práci.

Podzime, ukaž svoji vlídnou tvář	Vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence kompetence k učení 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby	Zvládá držení těla (1)	Chůze, běh, skoky, poskoky, lezení

Podzime, ukaž svoji vlídnou tvář	Vzdělávání	
těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou		
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	Ovládá dechové svalstvo (2) a sladí pohyb se zpěvem (2.1)	Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační)
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	Zvládá koordinaci ruky a oka a jemnou motoriku (3). Zachází s grafickým a výtvarným materiálem (3.1)	Tužka, pastelky, barvy, nůžky, papír, modelovací hmota, jednoduché hudební nástroje
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	Napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru (4)	Rozcvička s pohybem, básničky, písničky
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	Zvládá sebeobsluhu (5), stará se o osobní hygienu (5.1)	Oblékání, svlékání, obouvání, osobní hygiena, stolování, úklid osobních věcí
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	Vnímá základní pravidla ve skupině, podílí se na nich a řídí se jimi (6). Přizpůsobí se společnému programu (6.1). Přijímá autoritu (6.2)	Seznamování se spolužáky a okolím školy. Pravidla ve třídě Seznámení se značkou a svým místem
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	Dodržuje pravidla při hře (7), je trpělivý (7.1)	Míčové a společenské hry
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli,	Přizpůsobí se skupině (8)	Pravidla ve třídě, správné chování ke spolužákům a dospělým

Podzime, ukaž svoji vlídnou tvář	Vzdělávání	
podle které je třeba se chovat		
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	Pozdraví děti i dospělé (9), poprosí (9.1) a poděkuje (9.2), požádá o pomoc (9.3), poslechne (9.4)	Hry na chování ve společnosti pomocí obrázků, omalovánek, námětové hry
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	Naslouchá čtené pohádky, písničky (10). Vnímá divadelní představení a pohádku v TV (10.1). Podílí se o zážitky (10.2)	Pohádky, divadelní představení, TV, hra na hudební nástroje, poslech písně na CD
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	Zvládá chování na hřišti, na vycházce (11). Chová se bezpečně ve školce i doma (11.1)	Hry na hřišti, v tělocvičně. Didaktické pomůcky
všimnout si změn a dění v nejbližším okolí	Uvědomuje si změny ve svém okolí (12)	Hry zaměřené na záměnu věcí ve třídě
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	Zná práci s běžně používanými předměty (13)	Hračky, nůžky, společenské hry, omalovánky, praktické ukázky
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	Domluví se na společném řešení s dětmi, rodiči a dospělými (14)	Hry ve skupině, názorné obrázky, dramatizace
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe	Chová se zdvořile k druhým lidem. Váží si jejich práce a úsilí (15)	Nácvik základních pokynů - poprosit, poděkovat. Mravní hodnoty - dobro, zlo

Podzime, ukaž svoji vlídnou tvář	Vzdělávání	
i pro jiné dítě)		
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	Komunikuje s dospělými a spolužáky (16), překonává stud (16.1)	Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý)
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	Používá jednoduchá slova (17) a gesta (17.1)	Jednoduché básničky, písničky, námětové hry a činnosti, piktogramy
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	Domluví se v individuální (18) a skupinové konverzaci (18.1)	Slovní a smyslové hry, popis obrázků, piktogramy
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	Zvládá jednoduché říkanky (19), písničky (19.1), pohádky (19.2)	Čtení pohádky, dramatizace pohádky, písničky, říkadla
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	Pozná osoby (20) a věci (20.1) ve svém okolí	Vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu, podle vlastní fantazie, vyprávění příběhů a zážitků
sledovat a vyprávět příběh, pohádku	Sleduje (21) a naslouchá (21.1) pohádkám	Čtená a kreslená pohádka, dramatizace pohádek v čítárně, pohádky v TV a na CD
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“	Řeší jednoduchý problém (22), vymýšlí nápady (22.1)	Nácvik chování v krizových situacích, kresba dle vlastní fantazie, skládání obrázků dle časové posloupnosti, knížky
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	Soustředí se a vydrží pozornost při činnostech (23)	Společenské hry, hry v tělocvičně a na hřišti, čtení knih, pexeso, divadelní představení
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)	Pozná nové věci (24), cítí vůně (24.1), slyší zvuky (24.2), hmatem pozná různé materiály (24.3)	Materiály různých povrchů, manipulace s předměty, smyslové hry na rozvoj a cvičení postřehu, obrázkový materiál
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	Zvládá odloučení od rodičů (25), zvládá jednoduché úkoly (25.1)	Činnosti zajišťující spokojenost a radost, spontánní hra, práce v komunitním kruhu, výtvarné činnosti
prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)	Ovládá (26) a prožívá své chování (26.1)	Hry na přátelství, společenské hry, tanec při písničkách, dramatické činnosti (napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, radost)

Podzime, ukaž svoji vlídnou tvář	Vzdělávání	
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	Respektuje (27) a používá (27.1) pravidla	Procvičování pravidel ve třídě, společenské hry, volná hra dětí, estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, dramatické, literární, pohybové)
zorganizovat hru	Zvládá chování při hře (28)	Individuální, skupinové, námětové, manipulační, explorační hry

6.5.4 Zima barvičky si vzala a jen bíle malovala

Název integrovaného bloku	Zima barvičky si vzala a jen bíle malovala
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V adventním čase se zaměříme na historii Vánoc, předvánoční a vánoční tradice, zvyky a pečení vánočního cukroví. Společně získáváme poznatky o okolním světě, o zimní přírodě, o časových pojmech. Uspořádáme vánoční besídku. Všechny činnosti jsou motivovány obdobím adventu a Vánoc. Sněhová nadílka nás láká na bobování, koulování a hrátky ve sněhu. Zimní vycházky do přírody, sypeme ptákům do krmítka zrní, plody podzimu nosíme do lesa zvířatům.
Způsob hodnocení dětí	Děti pochválíme, odměníme nejen sladkostí, ale i např. obrázkem a všichni společně zhodnotíme naši práci.

Zima barvičky si vzala a jen bíle malovala	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	Má vytvořené zdravé životní návyky (1). Řekne si o pomoc (1.1)	Námětové hry, obrázky, komunitní kruh, omalovánky
zachovávat správné držení těla	Zvládá lokomoční (2) i nelokomoční (2.1) pohybové	Chůze, běh, skoky, poskoky, lezení, změny poloh a pohybů těla na místě, míčové hry, vycházky, sezónní činnosti

Zima barvičky si vzala a jen bíle malovala	vzdělávání	
	činnosti	
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	Uklízí pomůcky a hračky (3), zvládá jednoduché úklidové práce (3.1) a práci na zahradě (3.2)	Nácvik úklidu hraček, pomůcek a osobních věcí, námětové hry, básničky a pravidla
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážít si jejich práce a úsilí	Chová se zdvořile (4), upřímně (4.1), spolupracuje s ostatními (4.2)	Hry zaměřené na různé společenské role (zdvořilost, ohleduplnost, spolupráce) a na mravní hodnoty (dobro, zlo, pravda, spravedlnost, upřímnost, otevřenost)
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých	Rozumí běžným neverbálním projevům, citovým prožitkům a nálad druhých (5)	Slavnosti a tradice, kulturní programy, sportovní akce
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	Utváří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách (6)	Návštěvy kulturních a společenských akcí, námětové hry, komunitní kruh
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	Používá pravidla ve třídě (7)	Skupinové hry, komunitní kruh, obrázková pravidla
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	Orientuje se ve známém prostředí (8)	Vycházky po okolí, orientace ve škole, návštěvy kulturních objektů
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	Má povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí (9)	Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích a praktický nácvik bezpečného chování
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se	Uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat (10)	Poučení o možných nebezpečných situacích (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, jedovaté rostliny, chemické látky). Praktické ukázky varující dítě před nebezpečím

Zima barvičky si vzala a jen bíle malovala	vzdělávání	
nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)		
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	Odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná (11)	Kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách
spolupracovat s ostatními	Spolupracuje a respektuje druhé (12)	Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	Uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhé (13)	Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je	Uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému (14)	Společenské hry a společné aktivity různého zaměření, piktogramy
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	Popisuje situaci podle skutečnosti i obrázku (15)	Omalovánky, knížky, situační obrázky, vyprávění
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	Projevuje zájem o knížky (16), soustředí se na četbu (16.1), hudbu (16.2), divadlo (16.3), pohádku v TV (16.4)	Četba knížek, poslech CD, TV, zpívání a doprovod s Orffovými nástroji, divadelní představení
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	Rozlišuje obrázkové symboly (17) a rozumí (17.1) jejich významu	Piktogramy, orientační značky, časopisy, knihy, komunitní kruh
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	Správně vyslovuje (18), ovládá dech (18.1), tempo (18.2) i intonaci (18.3) řeči	Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)	Zná (19) a používá (19.1) nová slova	Poslech čtených a vyprávěných pohádek, přednes, obrázkový materiál, komunitní kruh, individuální a skupinová logopedie
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	Zná krátké básničky a říkanky (20), písničky (20.1)	Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové) Smyslové hry na rozvoj postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti

Zima barvičky si vzala a jen bíle malovala	vzdělávání	
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	Zná (21) a vyjadřuje (21.1) svoji představivost a fantazii	Hry podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční a dramatické aktivity)
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	Určuje (22) a pojmenovává (22.1) různé předměty	Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad a porovnávání)
vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení	Vnímá (23) a zná (23.1) nové věci	Smyslové hry, činnosti zaměřené na vytváření a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou a obrázkovým materiálem)
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	Prožívá radost ze zvládnutého a poznaného (24)	Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	Přijímá pozitivní ocenění i neúspěch a vyrovnává se s ním (25)	Činnosti zaměřené na samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	Uvědomuje si příjemné i nepříjemné citové prožitky (26)	Hry zaměřené na projevování citů, kladných i záporných (hněv, zlost, úzkost a radost)
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	Soustředí se na činnost a její dokončení (27)	Pexeso, puzzle, omalovánky, výtvarné a pracovní činnosti

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Oblasti autoevaluace: obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky, obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program

7.2 Prostředky autoevaluace

Škola používá následující prostředky autoevaluace: analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí

7.3 Časový plán a odpovědnost

Obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky 2x ročně písemně

Obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program 1x ročně písemně

Odpovědnost učitelů:

Obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky - učitelky

Obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program - učitelky